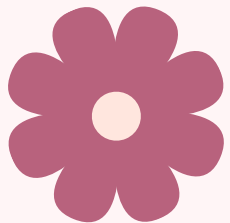
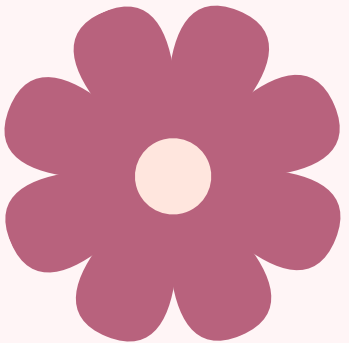

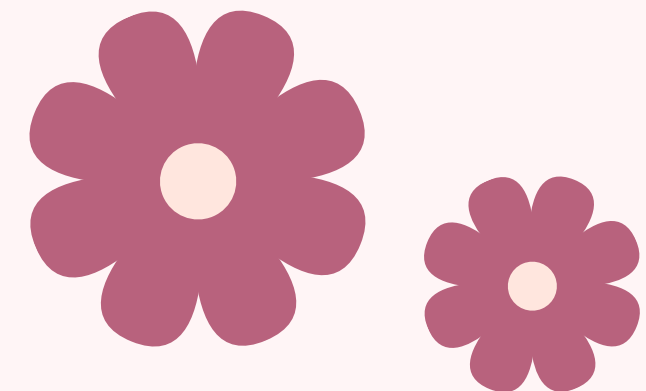
สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
กฎหมายลักษณะหนี้ (5)

ศาสตราจารย์ ดร.ดาราพร ธีระวัฒน์

4 กรกฎาคม 2569

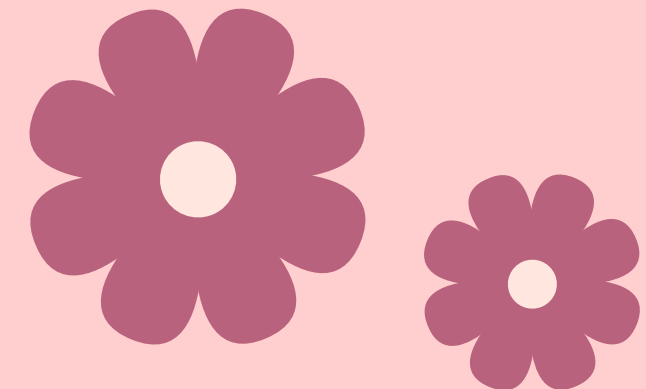
หัวข้อการบรรยาย
หลักความรับผิดชอบของลูกหนี้ (3)

หลักความรับผิดชอบของลูกหนี้

1. ความรับผิดชอบหลัก (ม.215)

ความรับผิดชอบในการไม่ชำระหนี้ให้ต้องตามความประสงค์
อันแท้จริงแห่งมูลหนี้

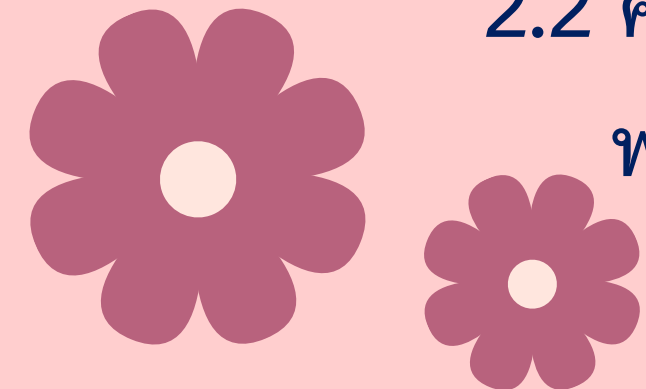

2. ความรับผิดชอบเฉพาะ

2.1 ความรับผิดชอบกรณีลูกหนี้ผิดนัด

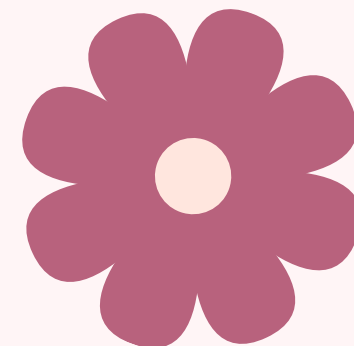
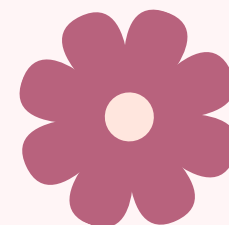
- เหตุแห่งการผิดนัดของลูกหนี้ (ม. 204 - ม.205)
- ผลในความรับผิดชอบของลูกหนี้ผิดนัด (ม. 216 , ม.217 , ม.224 , ม.225)

2.2 ความรับผิดชอบกรณีการชำระหนี้กลายเป็นพันวิสัยเพราะพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ (ม.218)

หลักความรับผิดกรณีลูกหนี้ผิดนัด

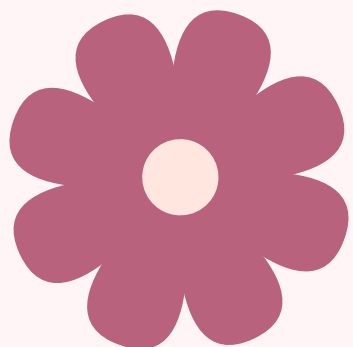
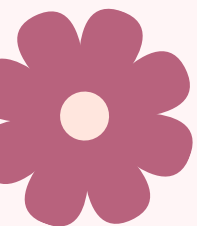
1. เหตุแห่งการผิดนัดของลูกหนี้ ม.204, ม.206
2. ข้อแก้ตัวของลูกหนี้ ม.205
3. ผลในความรับผิดของลูกหนี้ผิดนัด
ม.216, ม.217, ม.224 - ม.225

1. เหตุแห่งการผิดนัดของลูกหนี้

1) การผิดนัดเกิดจากการที่มีคำเตือนให้ลูกหนี้ชำระหนี้หลังหนี้ถึงกำหนดชำระหนี้ แล้วลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ (มาตรา 204 วรรคหนึ่ง)

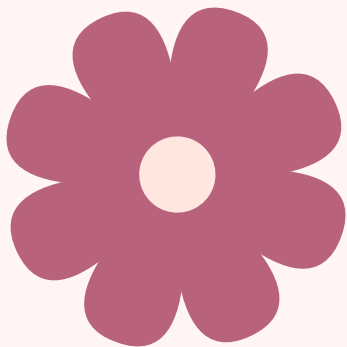
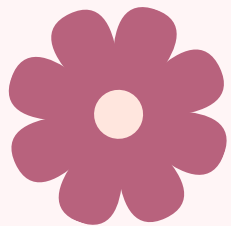
= เหตุผลที่ต้องมีการเตือน คือ หนี้ที่กำหนดเวลาชำระหนี้
ที่ไม่แน่นอนตามวันปฏิทิน

1. เหตุแห่งการผิดนัดของลูกหนี้ (ต่อ)

2) การผิดนัดเกิดโดย**ไม่ต้องเตือน** :

- 2.1 หนี้ที่มีกำหนดเวลาชำระหนี้ตาม**วันแห่งปฏิทิน**
และลูกหนี้มิได้ชำระหนี้ตามกำหนด(มาตรา 204 วรรคสอง)
- 2.2 หนี้**มูลละเมิด** (มาตรา 206) ลูกหนี้ผิดนัดมาแต่เวลาที่ทำละเมิด

2. ข้อยกเว้นการผิดนัด(ข้ออ้างของลูกหนี้ที่ไม่ตกเป็นลูกหนี้ผิดนัด)

กรณีมาตรา 205 การชำระหนี้ยังทำลงไม่ได้เพราะพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ

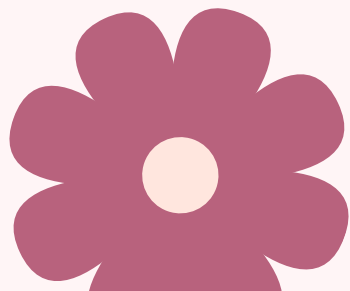
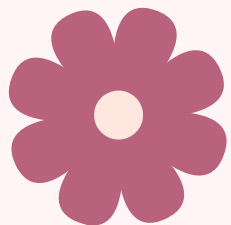
- ◎ เป็นกรณีลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ได้ชั่วคราว
- ◎ เกิดจากพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ (กรณีไม่ได้เกิดจากลูกหนี้จงใจหรือประมาทเลินเล่อ , **กรณีเจ้าหนี้ผิดนัด**)
- ◎ ผลของมาตรา 205 ลูกหนี้ยังไม่ตกเป็นลูกหนี้ผิดนัดในช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ตามม. 205 หนี้ยังไม่ระงับ

กรณีเจ้าหนี้ผิดนัด

กรณี 1. เจ้าหนี้ไม่รับชำระหนี้โดยปราศจากมูลเหตุอันจะอ้างกฎหมายได้

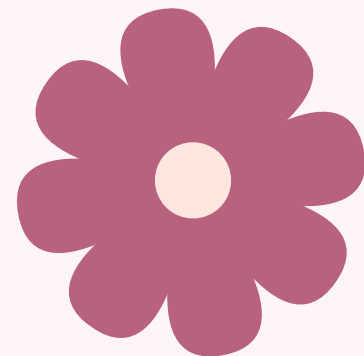
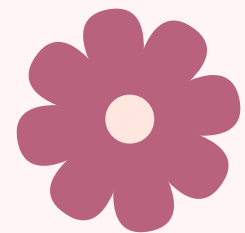
(ม.207) = ลูกหนี้ขอปฏิบัติชำระหนี้โดยชอบ (ม. 208, ม.209)

กรณี 2. เจ้าหนี้ไม่เสนอที่จะชำระหนี้ตอบแทนตามที่พึงต้องทำ (ม.210)

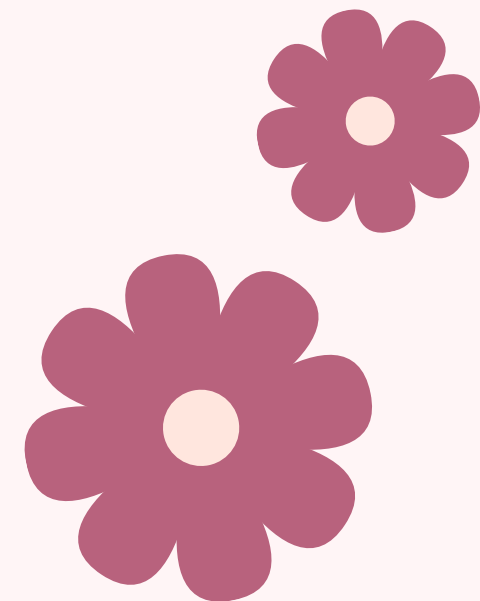
ข้อแก้ตัวของเจ้าหนี้ (ทำให้เจ้าหนี้ไม่ผิดนัด)

1. ลูกหนี้มีได้อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ได้ (ม.211)
2. เจ้าหนี้มีเหตุขัดข้องชั่วคราวไม่อาจรับชำระหนี้ (ม.212)

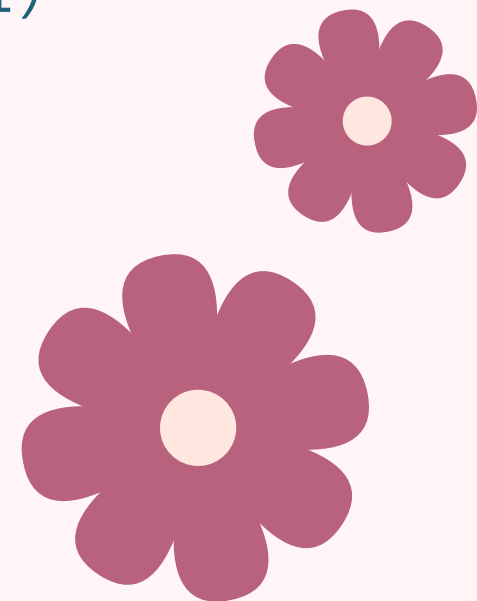
ผลของเจ้าหนี้ผิดนัด

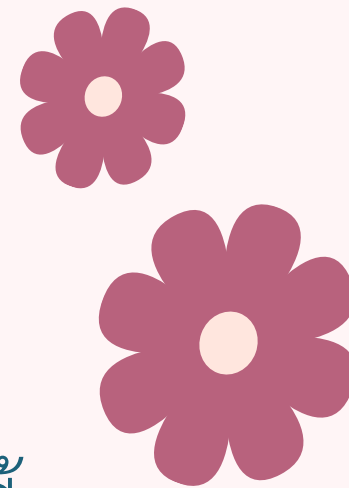
1. ลูกหนี้อ้างข้อแก้ตัวว่า ยังไม่ตกเป็นลูกหนี้ผิดนัด (ม.205)
แต่หนี้ยังไม่ระงับ ลูกหนี้ยังมีหนี้ที่ต้องชำระอยู่
2. ลูกหนี้มีหน้าที่เกี่ยวกับการใช้ความระมัดระวังดูแลรักษาทรัพย์สิน
เฉพาะสิ่ง (ม.323 ว.2)

ผลของเจ้าหนี้ผิดนัด (ต่อ)

3. ลูกหนี้ได้รับการปลดเปลื้องความรับผิดชอบจากการไม่ชำระหนี้ (ม.330) เฉพาะความเสียหายที่ไม่ได้เกิดจากความผิดของลูกหนี้
4. เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างที่ตนผิดนัด (ม.221)
5. ลูกหนี้มีสิทธิในการวางทรัพย์ (ม.331)

ผลของเจ้าหนี้ผิดนัด (ต่อ)

6. ระหว่างเจ้าหนี้ผิดนัด การชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัย

6.1. ถ้าการชำระหนี้ตกเป็นพ้นวิสัยเกิดจากพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ (ม.218) ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ

6.2 ในกรณีสัญญาต่างตอบแทน ถ้าการชำระหนี้ตกเป็นพ้นวิสัยมิได้เกิดจากพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ(ม. 219)

= ลูกหนี้ไม่เสียสิทธิในการได้รับชำระหนี้ตอบแทน (ม.372 วรรคสอง)